

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nežalostna pisma se ne vrnjajo in rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Tisk tiskarne „Edinost“, vpisane zadruge z omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57. Naročnina znaša: Za celo leto K 24— za pol leta 12— za tri mesece 6— za nedeljsko izdajo za celo leto 5-20 za pol leta 2-60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na millimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vin. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 20 vin.

Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 5— vsaka narajalna vrsta 2— Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšertni oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo v prvi list. Plačilo se izločuje in sprejema „Edinost“. — Plačila plačilo se v Trstu. Uprava in inšertni oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštovarnični račun št. 844.652.

Uradno poročilo o operacijah na gališkem in rusko-poljskem bojišču.

Vpad srbskih čet v Srem in ogrski Banat odbit.

DUNAJ 15. (Kor.) iz vojnega stana se uradno poroča:

Zmaga ob reki Huczvi je vstvarila vojni položaj, ki je omogočil, da smo pričeli z napadom na močne ruske čete, ki so vrtele v vzhodno Galicijo. V spoznanju potrebe, da podpiramo našo po bojnih vzhodno od Lvova umikajočo se armado, je dobila v bitki pri Komarovu zmagovita armada ukaz, da pusti proti premaganemu sovražniku po kratkem zasledovanju le podrejene sile in da zbere svoj glavni del v ozemlju Marofi—Uhnov v svrhu prodiranja v smeri proti Lvovu, to je čisto nasprotno dosedanjim napadnim smeri te armade, kar se je izvedlo že 4. t. m.

Rusi so po svojem vходу v gališko glavno mesto, ki jim je bilo prepuščeno brez boja, kakor se zdi, nameravali napad na Lrilo v smeri Lubina, pri čemur so mislili, da smejo našo armado, ki je stala pri Grodeku, zanemarjati. Medtem pa je bila naša armada pripravljena, da poseže v bitko, ki jo je pričakovala naša s severa proti Lvovu prodirajoča armada.

Dne 5. t. m. je segala zadnja armadna skupina že preko železniške proge Rawa Ruska—Horyniec. Z levim krilom se je vzdržala v ozemlju Rawa Ruske, z desnim pa je dne 6. t. m. krenila do Kurnikov in je prišla dne 7. t. m. v hude boje s sovražnikom, ki je pomaknil močne čete proti severu.

Z jutranjim svitom dne 8. t. m. se je pričela na 70 km široki fronti Komarno—Rawa Ruska naša splošna ofenziva, ki je bila do 11. t. m. popolnoma uspešna in so se naše čete zlasti na južnem krilu približale Lvovu.

Kljub tem vsemom je bilo potrebno, da se odredi novo razvrščanje naše armade, ker je bilo naše severno krilo pri Rawa Ruski ogroženo in ker so prodirale sveže ruske čete, ki so bile v veliki premoči, tako proti pred Krasnikom se boreči armadi, kakor tudi v ozemlju, med to armado in med bojiščem okoli Lvova.

V težkih bojih vzhodno od Grodeka sta bila dne 10. t. m. pri tamkaj napadnih divizijah navzoča tudi armadni višji poveljnik, nadvojvoda Friderik in prestolonaslednik, nadvojvoda Karl Franc Jožef. Kakor v vseh dosedanjih bitkah in bojih, so naše že tri tedne neprestano se bojujoče čete tudi pred Lvovom izvršile vse, kar so mogle in dokazale vnovič svojo hrabrost in spretnost.

V petdnevni bitki sta imele obe stranki težke izgube; zlasti pri Rawa Ruski je bilo več ruskih nočnih napadov krvavo odbitih. Vjetih Rusov, med njimi mnogo častnikov, je zopet veliko število.

Iz izkazov naših vodilnih etapnih oblastí je razvidno, da je bilo odposlanih do sedaj v notranjost monarhije 41.000 Rusov in 8900 Srbov.

Do sedaj je bilo osvojenih v bojih nad 300 poljskih topov.

V splošnem se lahko naglašja, da je zamogla naša armada do sedaj vsepošno nastopiti v junjskih bojih proti hrabremu in trdovratno in vstrajno se boječemu sovražniku, ki je tudi v veliki premoči.

Namestnik šefa generalnega štaba gen. major pl. Höfer.

Južnega bojišča.

Srbski vpadi v Avstrijo odbiti.

DUNAJ 15. (Kor.) Uradno se poroča: Dne 15. septembra zvečer. Preko Save vpadle srbske čete so bile povsod odbite. Srem in Banat sta torej popolnoma prosta sovražnika.

Namestnik šefa generalnega štaba gen. major pl. Höfer.

Ruski topovi v Budimpešti.

BUDIMPEŠTA 15. (Kor.) Ogrski korespondenčni urad poroča: Danes zjutraj je dospelo semkaj zopet 25 osvojenih ruskih topov. Del topov je bil razstavljen tu, del pa jih razstavijo v raznih provincajskih mestih po Ogrskem.

Nadvojvoda Evgen obiskal ranjence.

DUNAJ 15. (Kor.) Nadvojvoda Evgen je obiskal pretečeni teden dvakrat nadomestno bolnišnico št. 1 »Rdečega križa«, ki je nastanjena v Radetzkyjevi vojašnici. Vsaki ranjenec je moral natanko pripovedovati nadvojvodi o svojih poškodbah. Pri odhodu se je nadvojvoda jako povoljno izrazil o upravi in vodstvu bolnišnice.

Z nemško-ruskega bojišča.

BERLIN 4. (K.) Wolffova pisarna javlja: Veliki generalni štab poroča: General Hindenburg je brzojavil Nj. Veličanstvu: Armada pri Vilni, II., III., IV. in XX. armadni zbor, 3. in 4. rezervna divizija in 5. kavalerijska divizija so po bitki pri mazujskih jezerih in po poznejšem preganjanju popolnoma potlačeni.

Rezervna armada pri Grodnu, XXII. armadni zbor, ostanki VI. zbora in deli III. sibirskega armadnega zbora so težko trpeli v boju pri Liku. Sovražnik je imel velike izgube na mrtvih in ranjenih. Število ujetih narašča. Ob širini fronti vojske nad 100 kilometrov, neznanskih naporih marših, deloma do 150 kilometrov v štirih dneh in radi velike fronte in globine bojev, ki so se odigravali, ne morem še javiti o popolnem obsegu. Nekateri naši oddelki so prišli v ojstre boje, vendar so izgube male. Armada je bila zmagovita na vsej črti nasproti trdovratno borečemu se sovražniku, ki je pa slednjič bežal.

Armada je ponosna na to, da se je v njenih vrstah boril in krvavel tudi eden cesarskih princev.

DUNAJ 15. (Kor.) Cesar je podelil generalnemu polkovniku pl. Hindenburgu veliki križec reda sv. Stefana kakor tudi vojaški zaslužni križec z vojno dekoracijo, generalmajorju Ludendorffu pa red železne krone I. razreda z vojno dekoracijo.

Važna trgovinska odredba Rusije.

PETROGRAD 15. (Kor.) Ministrski svet je pooblastil finančnega ministra, da onim državam, ki niso dovolile za trgovino in paroplovbo Rusije najugodnejših pogojev, zviša carino za 100 odstotkov. Vsaka odredba se mora, predno stopi v veljavo, predložiti ministrskemu svetu.

Nemško uradno poročilo o položaju na zapadu in vzhodu.

BERLIN 14. (K.) Wolffova pisarna javlja: Veliki generalni štab sporoča iz glavnega stana: Na zapadu so bili na desnem krilu vojske težki, a dosedaj še ne odločeni boji. Nekí polkuz Francozov, da bi prodrl, je bil zmagovito odbit. Sicer ni prišlo nikjer do kake odločitve.

Na vzhodu napreduje vničevanje prve ruske armade. Naše izgube so razmeroma male. Vojska Hindenburga je z močnimi oddelki že onkraj meje. Gubernija Suvalki je stavljena pod nemško upravo.

Operacije angleškega vojaškega brodogojstva.

LONDON 15. (Kor.) »Times« pišejo v svojem uvodnem članku z dne 15. t. m. sledeče: Admiral Jellicoe izvršuje za angleško državo naravnost brezprimerno službo, ker zadržuje nemško brodogojstvo, da ne more na odprto morje. Velika pomorska bitka med angleškim in nemškim brodogojstvom bi točno dovedla do položaja, kakor ga označuje uvod k nemškemu mornariškemu zakonu z l. 1900. Mi bi sicer zmagali, toda cena bi bila tako visoka, da bi za nekaj časa prenehali biti največja pomorska velevalst.

Vojna v kolonijah.

LONDON 15. (Kor.) »Reuterjev urad« poroča iz Blantyre v deželi Niansa z dne 11. septembra: Angleški vladni parnik »Quendolen« je dne 8. septembra obstreljeval mesto Langenburg in izkrkal tamkaj oddelček čet. Kraj je bil popolnoma presečen. Angleški parnik ni naletel na noben odpor.

Nezadovoljstvo z angleškim gospodarstvom v Egiptu.

BERLIN 15. (Kor.) »Berliner Zeitung am Mittag« poroča iz Zeneve: Stalni komite mladoegipčanov v Evropi, ki ima svoj sedež v Zenevi, je poslal danes, ob obletnici vhoda angleških okupacijskih čet v Kairo, angleškemu ministrskemu predsedniku Asquithu protestno brzojavo,

ko, v kateri naglašja, da angleška vlada, ki se tako zgraža radi kršenja nevtralnosti Belgije, naravnost tepta nevtralnost Egipta, in spravlja tudi Egipt v svojo slavno vojno. Komite spominja na obljubo kraljice Viktorije in Gladstona, da bodo okupacijske čete odšle iz Egipta in dale Egipčanom svobodo, kar pa se še dosedaj ni zgodilo.

Nesreča na morju.

GOETHEBORG 15. (Kor.) V parniku »Tua« je preteklo sredo zjutraj v Severnem morju zadel neka angleška križarka. Parnik se je potopil. Del posadke se je zamogel rešiti na angleško križarko. Pet oseb je padlo v morje, tri osebe, med njimi kapitana, je bilo mogoče rešiti. Strojinik in en potnik sta utonila.

Italija prevzela varstvo nad avstro-ogrskimi državljani v Egiptu.

DUNAJ 15. (Kor.) »Polit. Kor.« javlja, da je po izgonu avstro-ogrškega diplomatskega agenta iz Cairu prevzela varstvo nad Avstrijci in Ogrji v Egiptu Italija.

Angleško mornariško komisija izstopi iz turške službe.

FRANKOBROD ob M. 15. (K.) »Frankfurter Zeitung« poroča iz Carigrada: Angleška mornariška komisija, na čelu ji admiral Limpus, ki že nekaj tednov sem ne vrši nobene službe več v turški mornarici, temveč je samo še zaposlena v mornaričnem ministrstvu, je zaprosila danes, da se jo odpusti iz turške službe.

Finančni položaj v Franciji.

BERLIN 15. (Kor.) Glasom poročil »Vossische Zeitung«, se finančni položaj Francije vedno bolj postruje in razvijajo naglo v plačilno krizo. Po pariških informacijah se kuponi mestnega posojila in zastavni listi Credit Fonciere ne bodo izplačali. To je tem hušje, ker so veljali ti vrednostni papirji dosedaj kot ideal za nalaganje premoženja, posebno za male varčevalce.

Francoska vlada se silno trudi, da bi rešila nekatere velike francoske banke, o katerih je že kar javno znano, da so prišle v zadrego. Vplačevanje na 3½% posojilo, ki je bilo izdano meseca julija, se vrši v očigled tem okoliščinam, v zelo majhnih zneskih.

Poincare brzojavil Wilsonu, da Nemci rabijo dum-dum kroglice.

BERLIN 15. (Kor.) »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« piše: Predsednik Poincare se je baje v brzojavki na predsednika Wilsona drznil trdit, da je Nemčija tista, ki rabi že od začetka vojne sem dum-dum kroglice. Tako obrekovni izgovor ne more nikakor ublažiti obdolžitve nemškega cesarja Viljema v njegovi brzojavki na predsednika Wilsona. Poincare tega ne more dokazati, kar trdi. Nemčija pa lahko dokaže svojo obdolžitve toliko časopisju kot nevtralnimi državam nasproti s tem, da jim stavi na razpolago dum-dum kroglice, ki so se našle toliko pri francoskih vojakih kot v francoskih utrdbah. Proti temu ne pomaga nobena laž.

Francoska grozodejstva.

BERLIN 15. (Kor.) »Berliner Tagblatt« javlja iz Strassburga z dne 25. avgusta t. l.: V bolnišnici v Metz u so dali domobranč Christianofel, Hain in Bruno Lehman na zapisnik, da so dne 25. avgusta vdrli francoski vojaki v nemški vojni lazaret in potolkli štabnega zdravnika. Mnogo ranjenecv je skušalo s pomočjo sanitetnega osebja zbežati, a Francozi so jih zasledovali in skupno s sanitetnim osebjem potolkli. Lazaret so zapalili.

Franktirerji se poslužujejo pušk na šibo.

BERLIN 15. (Kor.) Kakor poroča neka višja nemška poveljniška oblast, so bile najdene pri belgijskih franktirerjih tudi puške na šibo. Imenovani oblasti je bilo namreč eno izmed imenovanega orožja predloženo. Orožje je 80 cm dolgo in se lahko sproži z navadnim pritiskom na neki gumb. Zavratno orožje odgovarja popolnoma onim, ki je vporabljaljo.

Prestolni govor kraljice Viljemine.

HAAG 15. (Kor.) Pri otvoritvi državnega zbora je imela kraljica Viljemina sledeči prestolni govor: Povrnila sem se v Vašo sredo pod jako nenavadnimi okoliščinami. Vsi smo polni misli na strahovito vojno, ki divja v velikem delu kulturnega sveta. V sled tega se nahaja naša država v položaju, ki zahteva še bolj kakor kdaj prej neprestane čuščevnosti. Z veseljem pa lahko konstatiramo, da se naše prijateljsko razmer-

je z vsemi velesilami nadaljuje. Absolutna nevtralnost, ki se je drži in ki se je bo tudi držala Nizozemska, ni bila dosedaj še v nobenem oziru prekršena.

Kraljica je izrazila potem svoje zadovoljstvo na hitro neoporečno mobilizacijo armad: i mornarice in odobrvala način, kakor se je vse izvršilo in nato nadaljevala: Pomišljujem pristočno usodo narodov, ki so zapleteni v vojno. Nizozemska nosi prostovoljno izredna bremena in sprejme z odprtimi rokami vse nesrečnice, ki bi iskali zavetišče v deželi. Četudi čuti gospodarsko življenje v vseh panogah pritisk razmer, se je vendar pričelo pojavljati nekako zboljšanje. Mnogi izdelki kmetijstva in industrije z živili se že zopet eksportirajo. Tako Anglija, kakor Nemčija in Belgija sklepajo redno tekoče posle.

Kolonije so močno obremenjene vsled desorganizacije poštnege, brzojavnega in pomorskega prometa. V vseh kolonijah so bile odrejene odredbe, da se ohrani najstrožja politična nevtralnost.

Apeliram zaupno na vse, da se tudi v trgovini in industriji izogibljajo kake stvari, ki bi zamogla ogroževati našo nevtralnost in narodno eksistenco. Vsak trgovec si mora biti svest tega, da se mora tudi na zunaj izogibati vsega, kar bi zamoglo izdati, da simpatizirajo nizozemski trgovci s to ali ono vojskujočih se držav.

Srečna sem, da je moj zvestem izpolnjevanju dolžnosti istih misli z mano, namreč: da hoče služiti domovini. Pričakujem, da bo vztrajal narod v enodušnosti do konca.

Prosim Boga, da nam podeli moč. Otvarjam s tem zasedanje generalnih držav.

Nevtralnost Danske.

KOPENHAGEN 14. (Kor.) Z ozirom na neko poročilo nemškega državnega kancelarja piše eden najodličnejših danskih političnih žurnalistov v »National Tyden« sledeče: Mi na Danskem hočemo samoto, to da se varuje nevtralnost in nedotakljivost dežele. Mi smo nemškemu državnemu kancelarju odkritosrčno hvaležni, da je tako odločno izjavil, da Nemčiji niti na misel ne pride, da bi kršila nevtralnost skandinavskih držav.

Italijanski narod ne želi vojne.

KOPENHAGEN 15. (Kor.) List »Politiken« priobčuje interview s tukajšnjim italijanskim poslanikom, ki je izjavil, da italijansko ljudstvo srčno želi, da ostane izven vojnih dogodkov. Ta želja se v Nemčiji umeva, kjer se na Italijo gleda z isto dobrohotnostjo, kakor pred vojno. Ni res, da bi se s Italijani postopalo na Nemškem neprijazno; ravno obratno je resnica.

Pismo dunajskega župana berlinskemu županu.

DUNAJ 15. (Kor.) Župan dr. Weisskirchner je naslovil na berlinskega župana dr. Reickeja sledeče pismo:

Umevno je samo po sebi in samo uljudnost me veže, da Vam, čestiti gospod župan naznanjam, da obisk, ki ga je namestnik dunajskega županskega zastopstvo prirediti koncem tega meseca v Berlinu, vsled resnih časov, ki so nastopili, izostane. Zaupajoč v boga in v naše zavezniške armade upajmo, da se nam posreči, premagati skupnega sovražnika. Potem po hitrimo k našim dragim prijateljem v Berlin ter jim stisnemo zvesto prijateljsko desnico. Naj bi Vsemogočni blagoslovil naše orožje.

Nemški poslanik pl. Tschirsky pri dunajskem županu.

DUNAJ 15. (Kor.) Nemški poslanik pl. Tschirsky je obiskal danes župana dr. Weisskirchnerja ter mu izrazil zahvalo za sklep občinskega sveta, glasom katerega se bodo na dunajskem centralnem pokopališču pokopavali na skupnem grobišču toliko domači avstrijski vojaki, kot oni nemški, ki so prebivali na Dunaju in tu vsled zadobljenih ran umrli. Poslanik je povdarjal, da bo ta vzvišeni pojav zvestega orožnega bratstva našel odmev v vseh nemških srcih.

Pri tej priložnosti je pokazal poslanik županu in županovima namestnikoma originalni zavoj dum-dum krogel, ki so bile najdene v Longwyju. Župan je poslaniku pristočno čestital na vsehnik generala Hindenburga.

Vojne razglednice.

DUNAJ 15. (Kor.) Danes izda vojna pomožna pisarna ministrstva za notranje zadeve že naznanjene, vsak teden izhajajoče razglednice. V razglednicah, ki izidejo najprej, bodo sledeči motivi: 1) Bitka pri Lublinu; naša kavalerija v globo-

kih peščenihi leti. 2) Bitka pri Zamoštju; naša armada na vozi preko pehotne linije. 3) Uničenje srbske timoške divizije.

General Fičev - bolgarski vojni minister.

SOFIJA 15. (Kor.) Vojni minister Bojadiev je bil na mesto generala Fičeva, ki prevzame portfelj vojnega ministra imenovan za šefa tretjega armadnega nadzorstva.

Predloga o samostojnosti Irske.

LONDON 15. (Kor.) V spodnji zbornici je izjavil ministrski predsednik Asquith, da namerava vlada pričeti s posvetovanjem o zakonu glede samostojnosti Irske in o ločitvi cerkve od države v Walesu. Vendar pa bo predložila vlada zakonsko osnovo, glasom katere se izvedba teh odredb odloga za 12 mesecev ali pa če bo trajala vojna dalj časa, še za dalje.

LONDON 15. (Kor.) V zgornji zbornici je ponovil čeraj lord Greve izjave Asquitha o homeruli in je obljubil, da se morajo predložiti in rešiti še poprej nekateri izpremembe, predno stopi homerule v veljavo.

Žalosten konec Stephensonove polarne ekspedicije.

WASHINGTON 14. (Kor.) Obrežna ladja »Bear« poroča, da dospje v polarni ljez z osmimi belokožci in eskimovski rodbino s kanadske Stephensonove ekspedicije na severni tečaj. Trije člani ekspedicije so umrli na Wranglovihi otokih 8 mož pa se pogreša.

Velikodušen dar nadvojvode Friderika.

DUNAJ 15. (Kor.) Nadvojvoda Friderik je podaril povodom sedanjih vojnih dohodkov za rodbine vpoklicanih v Avstrijo 20.000 K.

Na bojišču.

Vojni poročevalec dunajskega dnevnika »Zeit« je poslal svojemu listu daljši opis vojničev po Galiciji, iz katerega posnemamo nekaj slik. Vojni poročevalec piše:

Odpeljali smo se z avtomobilom na bojišče zadnjih velikih bojev. Peljali smo približno pol ure, ne da bi opazili kake sledi vojne. Konečno smo srečali prve treme. Kljub temu je slika jako mična: Kmetje delajo na poljih, otroci se igrajo pred hišami in vsak gre po navadi za svojim delom.

Sele približno 20 kilometrov pred bojno črto se prične kazati drugačna slika. Peljali smo se mimo celega mesta vozov — bilo jih je okoli 5000 — ki pripadajo nekemu oskrbovalnemu skladišču. Artiljerijska municijska kolona, sijajno opremljena, je divjala mimo nas v najhujšem diru. Ob cesti korakajo prevažajo in kadeč, toda v največjem diru, velike rezerve čet.

Med temi kolonami vozijo vojaške kuhinje, ki preskrbujejo bojujočim se četam menažo. Kdor vidi te velikanske zaloge kruha in konserv in veliko število vozovih vojaških kuhinj, ta se takoj lahko oddahne, ker je to najboljši dokaz, da se našim četam vsaj ni treba bojevati z lačnim žledcem.

Kar naenkrat je bila naša skupina ustavljena. Povedali smo takoj klic, kakar smo šli lahko mirno naprej. Kmalu nato je šel mimo nas transport vjetih kmetov, ki so jih peljali k bližnjemu poveljstvu. Peljali smo se še par kilometrov in bili smo v bojni črti. Na levi strani so bile sanitetne in municijske kolone, na desni pred neko malo skupino hiš zrakoplov, pred nami ne ravno visok gorski greben z malo gozdnato parcelo, kjer je bilo strelišče naših čet v miru.

Ze dolgo poprej, predno smo dospeli v pravo bojno fronto, smo slišali gmenje topov. To ni nobeno neprestano streljanje, ampak slišati je le posamezne strele, potem zopet močnejše streljanje, nato zopet daljše pavze.

Na bojišču, kjer smo šli naprej, so nam že prihajali nasproti popolnoma obeznanjeni ranjenci, deloma peš, deloma z vozovi. Vsi so bili pri dobri volji in so se nam pristočno zahvaljevali za pozdrave in podarjene cigarete.

Artiljerijski ogenj postaja vedno intenzivnejši, posebno bučanje velikih možnarjev in havbic. Bili smo na zelo ugodnem razgledu. Na desni pred nami zrakoplov, na levi popolnoma razstreljena mitnica, kjer je etabliran pomožni prostor. Infanterije, ki se bojuje v sprednjih pozicijah, sploh ni videti, ker je globoko v okopih. Ruse je treba vedno z naravnost bližnjimi napadi ob krilih pregnati iz njihovih pozicij, za vsak korak zemlje se morajo naše čete hudo bojevati.

Na gorskem grebenu, kjer se nahajajo, se nahaja tudi municijski park za sprodati se nahajajočo artiljerijo. Rusi streljajo najprej na artiljerijo, potem pa preiščejo s šrapnelnimi krogliami ves prostor. Šrapneli eksplodirajo komaj največ 200 korakov pred nami in sicer z znanim pokom, kakor da bi eksplodirala kakva umetnalna raketa. Prasketanje polnih krogelj se sliši, kakor da bi se pretrgal kak velik kos svilnatga blaga. Granate napravljajo cele oblake prahu. Lahko se jih čisto mirno fotografira.

Kar ni popolnoma v okopih in se vidi vsaj malo, to prične ruska artiljerija takoj z vso silo obstreljevati. Ker je bila naša skupina menda dober objekt za merjenje in ker je postajal položaj vedno bolj nevaren, smo bili prisiljeni, poiskati si zavetišče in smo se skrili v neke strelne jarkove, ki jih je zapustila naša infanterija. Prazne konzervne skatlice, patronski stroki, razbite svetiljke in polno slame, ki je bila pripravljena za noč, je ležalo v jarkih.

Ko je ponehalo artiljerijsko streljanje, smo šli zopet naprej. Prišli smo do prvih mrtevcev. Nedaleč oddaljen nam je pokazal neki četovodja mesto, kjer je ležalo okoli 60 mrtvih, oficirjev in vojakov. Pogled je bil pretresljiv in nam ostane neizbrisena za vse življenje.

Šli smo naprej, vedno ista slika pred nami, neprestano peklensko žvižganje šrapnelov in granat. Konečno smo dospeli do nekoga majhnega gozdiča, iz katerega so Tirolici, Stajerci in Madžari s hrabrim bajonetnim napadom pregnali Ruse in jih vneli okoli 600. Od tu smo se takoj zopet vrnili. Šli smo zopet mimo razstreljene mitnice, kjer smo videli popolnoma razbit šivalni stroj, razbite postelje in mize in stole v sto kosih. V daljavi se dvigajo velikanski črni oblaki dima, ki prihajajo od gorečih vasi in gorečih polj in planjav.

Na to je prišla mimo nas četa vjetih Rusov, eskortirana od infanterije. Gledajo vsi žalostno in ne napravljajo dobrega vtisa. Majhni so, črnolasi, plašnega pogleda. Med njimi jih je mnogo tudi iz Besarabije in mnogo židov.

Grmenje topov postaja vedno slabše. Šli smo še enkrat mimo vojaških kuhinj. Vsi treni, ki smo jih videli zjutraj, so se odpeljali že naprej. Malo pred kolodvorom smo srečali ponoči vije Ruse. Bilo jih je okoli 1000. To so sami veliki, krepki ljudje, z nasajenimi bajoneti.

Koncem naše vožnje smo srečali še velik transport avstrijskih in ruskih ranjencev. Način, kako postopajo naši zdravniki z ranjenci, je naravnost občudovanja vreden. Mirno lahko rečemo, da kaj takega ni videti pri nobeni drugi armadi.

Pregled z bojišča v Galiciji.

Poročevalec graške »Stagespost« daja iz glavnega tiskovnega stana nastopni pregled dogodkov v Galiciji.

Dne 13. septembra ob 11. uri 20 minut predpoldne. Kar sem naglašal v svojih poročilih o zmagah armad Dankla in Auffenberga, da se je namreč odvrnilo nevarno ogroženje levega krila, je sedaj vendar nastopilo vsled pojave kolosalnih ruskih vojaških mas.

Avstrijska ofenziva je bila sijajno zasnovana in je bila uvedena z neverjetno hrabrostjo v vseh delih bojišča. Predpostavljamo, da posreduje ofenzive je bila, da je Avstrija hitreje mobilizirala in da Rusija ne bo mogla postaviti proti prvemu navalu vseh svojih ogromnih mas. Sedaj postaja vedno jasnejše, da je bila ruska armada pred našo mobilizirano in pripravljeno.

Mase ruske vojske je v zadnjih tednih vedno bolj občutili, četudi jih je brzda brezprimerna hrabrost in neustrašenost naših čet. Slednji prihajajo še v vpoštev. Vrgla sem zvezek na instrument in pobegnili na drugo stran dvorane, kjer sem sela, zakrila svoj obraz v roki ter začela jokati. Učitelj je molčal za trenutek; ali občutila sem, da me opazuje. Je pogledov, ki jih čutimo naperjene va-se kakor električen lučni žarek.

Potem sem čula, kako se je obrnil k glasovirju ter ubral nekaj nesigurnih akordov. Ostal je poglobljen v misli, kakor da išče davno odzvenelo melodijo, in končno je začel, najprej obotavljaje se, potem pa vedno sigurneje z veliko arijo za sopran in tenor

ših čet za defenzivo, četudi niso še doživle poraza.

Odmor za vrle čete.

13. septembra ob 4. uri 40 minut popoldne. Zadnji dan boja, v petek, ko so imeli zastopniki časopisov v tiskovnem stanu priliko, opazovati boj pri Orodeku, je bilo beležiti še velik uspeh na desnem krilu južno od Lvova. Vsa skupina v bližini Lvova, v številni desno krilo, je bila do zadnjega trenutka pred izbruhom boja v odločnem napredovanju.

Proti armadama Dankla in Auffenberga so Rusi razup ojačeni pritegnili tudi zelo veliko težke artiljerije, kar je izdatno delovalo, da se je ofenziva teh dveh armad zaustavila in da je bilo uvedeno počasno umikanje. Auffenberg je prišel v nevarnost, da bi bil odrezan.

Združenie čet v defenzivnem prostoru daje možnost, da se pred vsem nudi pretrujenim vrlim četam odmora, ker so stale tri tedne v najbolj vročem boju, ali pa v napornih marših.

Boj proti ruski premoči.

14. septembra ob 5. uri 30 min. zjutraj. Vse naše armade so se morale doslej bavljati proti ruski premoči. Vsaka vrzel je bila iz neizcrpnega ruskega rezervoarja takoj zopet izpolnjena.

Kar so naše armade zajele ujetnikov, zaplenile trofeje, je spričo te ruske premoči brezprimerno, kar je ceniti tem višje, ker so naše čete skozi tedne vzdrževale neznanke napore in niso nikoli odnehale v svoji ofenzivni moči in v najhrabřejšem odporu.

Vspričo velikih mas sovražnikovih ostaja kakor najvišja zahteva, da se z najmanjšimi žrtvami doseže največji učinek. Dosedaj v ofenzivi doprinešene žrtve so itak že, žal, jako velike. Defenziva je v najbolj izbranih pozicijah in bo zahtevala le malo žrtev ter ustvari najboljše pogoje za nove operacije.

Ruska premoč v zadnjih bojih se da težko povedati v številkah, vendar je ne precenjujemo, če se njihove bojne sile označijo s pol milijona. Toliko število divizij je veliko večje, kakor je tudi moč posamične divizije večja, nego naša, k čemu prihaja še stalni dotok novih čet.

Prisenitljiva je tudi velika poraba municije v ruskih vrstah, kar vzbuja slutnjo, da so bile na meje že davno naložene velike zaloge municije, ki so morale biti neizmerno velike, dočim so morale naše čete kolikor toliko štediti.

Pregled preko dogodkov.

13. septembra ob 12. uri po noči. Pregled preko dogodkov od začetka bojev kaže, da je bila na naši strani prvotna namera ta, da se uvede ofenziva na obeh straneh Visle. V levem oddelku je dospela do Kamenke, na desnem je beležiti zmagovalne boje pri Frampolu in južno od Krasnika, kakor bitko pri Krasniku, da je mogel Dankl dovesti svojo armado tesno do Lublina.

Istočasno je napredovala armada Auffenberga v smeri proti Cholmu in je nalezela najprej na sovražnika pri Zamošču, ki ga je vrgla nazaj. Od Buga došlo nove ruske čete je Auffenberg porazil s skupino nadvojvode Josipa Ferdinanda v bitki pri Hučvi.

Istočasno s temi operacijami so se vršili boji okoli Lvova proti daleko močnejemu sovražniku, ki je udril iz okolice Brodija. Sledili so boji pri Przemislanih, izpraznenje Lvova, na kar so se čete ustavile v Verešiči zapadno od Lvova, s čemer se je tudi našim četam ustvarilo olajšanje, ki so bile v okolici Bohatyna v boju proti premoči.

Armada Auffenberga se je obrnila proti Lvovu in je trčila ob močne ruske sile pri Ravi Ruski.

Naša skupina v Verešiči in južno krilo sta tudi začela z ofenzivo. Ti boji so začeli v ponedeljek južno in južno-zapadno od grodske ceste, in so, kakor že poročamo, potekali srečno, ker so naši mogli napredovati do 20 km pred Lvovom.

Med temi boji se je izvršilo na severu pri Lublinu veliko nagromadjenje sovraž-

nik sil, s čemer je bil Dankl prisiljen k umikanju in je bilo severno krilo Auffenberga ogroženo, čegar fronta je bila obrnjena proti jugu.

Ta situacija je narekovala vrhovnemu vodstvu, v umikanjem združiti vse sile, ker so bile skoro vse ruske sile obrnjene proti nam.

Domače vesti.

Superarbitracija črnovojniškega moštva. Superarbitracija črnovojniškega moštva se bo vrhila dne 22. in 23. septembra 1914 od 7 zjutraj naprej pri c. kr. domobransko-dopolnitvenem poveljstvu na Opčinah.

Svoječasno za superarbitracijo določeni črnovojniki se imajo tedaj predstaviti ob določenih dnevih s svojimi vojaškimi izkazi.

Učitelj C. M. šole pri Sv. Jakobu Hermanu v Pavcu s Proseka, ki se je boril pri 7. pešpolku v Galiciji, je bil dne 8. t. m. ranjen v levo roko ter se nahaja sedaj v Soproju.

Glasbena šola družnice »Glasbene Matice« v Trstu. Redni glasbeni pouk se prčne jutri v četrtek. Zato naj se zbere vsi gojenci danes ob 3 pop. v novih društvenih prostorih — Narodni dom (ulica Galati 20, I. nadstropje), da se sporazumno določi vsaj začasni urnik.

Takrat se vpisujejo tudi novi gojenci. — Društvenemu odboru se je posrečilo dobiti še nove učne moči, da tako lahko zadosti v vsakem oziru.

Prihod ranjencev. Tudi včeraj je došlo v Trst več ranjencev. Ker je pa vojaška oblast ukrenila, da bo dajala časopisom na razpolago imena ranjencev le vsak dan opoldne, ne moremo še danes povedati ne števila, ne imena včeraj dospelih ranjencev.

Le toliko moremo za sedaj povedati, da je bil med včeraj dospelimi ranjenci tudi 24 letni poročnik 4. bosanskega pešpolka Bogomil Zgaga, ki je ranjen po krogli iz puške v levo nogo.

Umrli so: Prijavljeni dne 13. t. m. na mestnem fizikatu: Zei Marij, 3 mesece, Skedenj št. 625; Kaus Marija, podrugno leto, ul. dei Giuliani št. 12; Weingartner Marko, 4 leta in pol, ul. del Molino a Vento št. 74; Martingano Kajetan, 62 let, ul. dei Montecchi št. 9; Bernardini Marij, 3 mesece, ul. Media št. 24; Mestron Jakovina, 75 let, Greta št. 12; Maccari Fran, 44 let, ul. della Scorzeria št. 10; Skrlj Ivan, 53 let, ul. Sv. Ivana št. 10. — V mestni bolnišnici dne 10. t. m.: Stančič Josip, 18 let; Kaizel Fran, 71 let; Rath Ana, 82 let; Riccobone Ivan, 31 let. — V mestni bolnišnici dne 11. t. m.: Laneve Hugon, 56 let; Mavrič Danilo, 9 mesecev; Barigelli Helena, 9 let; Calvisi Viktor, 44 let; Flego Ivan, 2 dni; Krizmančič Ivan, 39 let; Vodenik Terezija, 45 let. — V bolnišnici pri Sv. Mariji Magdaleni dne 11. t. m.: Vitovec Julij, 8 mesecev; Zampicchiati Zora, leto dni.

Za Rdeči križ. Uprava »Edinosti« je prejela še sledeče darove: A. Gliha K 2, Anton Čevna K 2, Konsumno društvo v Banah K 50, Tržaško podporno in bralno društvo K 25, dr. K. Vodušek K 5, Gosp. društvo Sv. Mar. Magd. zgornja K 10, Gospodarsko društvo na Proseku K 25.

Skupaj v tem izkazu K 124. — Prej izkazanih . . . K 5010.92 Skupaj . . . K 5134.92

Za družine vpoklicanih. Uprava »Edinosti« je prejela še sledeče darove: A. Čevna K 2, Tržaško podporno bralno društvo K 25, Gospodarsko društvo na Proseku K 10.

Županstvo v Umagu K 757.50, I. M. mati in hči K 10, Možvo finančnega parnika »Ritter von Bilinski« v Puli K 40.50, Jakob Bolognani c. k. poštni poduradnik v Barokovljah K 10, Možvo finančnega parnika

Učitelj je umel, da mi mora priti na pomoč, da pridem iz zadrege, v katero sem se bila sama spravila. Ustal je od glasovirja, se postavil pred-me in rekel: »Ali ste hudi?« Nisem vedela, kaj bi rekla in prišla sem za partijo, ne da bi odgovorila in privzdignila glavo. Ali glas njegov se mi je zdel manje grd. V tem trenutku je bilo čuti od daleč, v tihoti praznih razvodov — vse moje tovarišice so bile na vrtu v odpočitek — trkanje na vrata. Navadno je prihajala predstojnica, da prisostvuje pouk v glasbi in gotovo je ona tudi sedaj. S strahom sem začutila nepristojnost svojega položaja; tudi učitelj jo je občutil, kajti sklonil se je k meni in rekel: »Takoj bo predstojnica tu, dovolite, da začneva zopet z lekcijo!«

Ustala sem hitro in sem se povrnila k glasovirju, ne da bi mu bila odgovorila, ali ga pogledala. Sledil mi je, sedel ter položil roki na tipke; a potem, mesto da bi bil začel s spremljevanjem, je privzdignil očesi k meni in s smehljajem, ki ga je kakor izpremenil, me je vprašal: »In kaj storiva sedaj?«

(Dalje)

»Spil« K 31.50 Irma Ulian, Opčine K 5, Mina Grigić, Gropada K 4, Jakob Purič, Prosek K 1, Okrajni vojnopomožni odbor v Kopru K 618.38, Josipina Košuta, Sv. Križ K 15, Tvrdka Fr. Zanetti K 50, Potom »Piccola« K 467, Zveza bančnih uradnikov 32. Od razprodaje cesarjevega proglasa »Mojim narodom« K 37.50, Preostanek iz razprodaje vojnih kokard K 6. Od neimenovanega za zgubljenost stavo K 10. Vladni svetnik Mayer in družina K 20. — V blagu: Karel Maurice 22 buteljč raznih vin.

Vesti iz Goriške.

Maturu z dobrim uspehom sta napravila na nemški gimnaziji Leopold Platinšek iz Pevme in Karl Zorman iz Nabržine.

Ajdovščina. Tudi naša občina ni zaostala za neštevilnimi drugimi, ki hitijo v sedanjih resnih in težkih casih domovini na pomoč. Tudi mi Ajdovci smo po svoji moči darovali prispevke za razne humanitarne namene ter s tem pokazali neomajano zvestobo do naše ljube domovine. Zbirka darov je bila sledeča:

od 7.—10. avg. nabralo K 361.— ter izročilo c. in kr. vojaškemu postajnemu poveljstvu in Ajdovščini; od 23.—30. avg. nabralo K 612.— ter poslalo slov. odseku dež. pomožnega društva »Rdeči križ« v Gorici ter 551 K 96 vin. za podporo preostalim družinam pod orožje poklicanih; dne 10. sept. nabralo K 152.— kot priboljšek k hrani za bolne vojake vseh treh bataljonov v Ajdovščini ter izročilo c. in kr. vojaškemu poveljstvu;

dne 13. sept. nabralo K 40.— ter poslalo slov. odseku dež. pomožnega društva »Rdeči križ« v Gorici.

Razun tega so darovali razni za »Rdeči križ« v roke gospoda Angelja Casagrande v Ajdovščini.

Vsem darovalcem, med njimi občini, ki je darovala K 400.— pol in pol ter Posojilnici in hranilnici, ki je darovala K 200.— pol in pol za Rdeči križ in za podporo preostalim družinam pod orožje poklicanih oseb, iskrena zahvala.

Zasluga v tej dobroteljni akciji gre v prvi vrsti gospodu županu Ignaciju Kovarču, kateri je s svojim vplivom in odprto roko vsodbujal prebivalstvo, da so se nabrale te lepe svote v obrambo domovine.

Ne z jezikom, temveč z dejanji pokažimo tudi v bodoče, da smo najboljši avstrijski patriotje.

ČEŠKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja ulici delle Poste šte. 14, vhod v ulici Giorgio Galati, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

„HELVETIA“
Velika zaloga gramofonov.
TRST
Trst, ul. Barriera vecchia št. 19.
Vodno in zaloga velika izbor slovenskih in hrvaških plošč od K 2-30 naprej. — Vodno nove plošče najboljša vrsta. Gramofoni na obroke.

Slovensko konsumno društvo
TRST, ulica Lazzaretto vecchio 31, TRST
se priporoča toplo vsem svojim udom in Slovanom sploh. Toči se izvrstno vinavsko, dalmatinsko in istrsko vino ter puntigamsko pivo. Domača kuhinja z gorkimi in mrzlimi jedlimi. POSTREŽBA TOČNA.

GORENJEK & Co.
slovenska knjigarna in papirnica
Trst, ul. Caserma 16 (tik Izvarne Commercio)
Cenjenemu občinstvu javlja, da ima veliko izbero vseh šolskih knjig za slovenske in ostale šole.
Nadalje ima vse pisarniške potrebščine za šole in pisarne.

MALI OGLASI
Oglaševanje v našem hišicu pri Sv. Ivanu Vrdelcu (157 s sobami kuhinjo, podstrežje) in vrtom Pozvo se v gostini Lonček. P. Asca Caserma 990
Sedlarski pomočnik in sedlarski učenc, kateri ima ve-olje do te obiti, se takoj sprejme pri Ivanu Kravosu, sedlarja delavnica in zaoga konjskih vpreg v Gorici. 991
Slovenska družina sprejme dijake ali učence na hranostanovanje — Naslov pove literatni oddelak Edinosti 999
Jajca Stajerska po 7, 8, 9 vinarjev komad Piščanci po K 1.80. Kokoši po 2 K kilogram. Cauducci 39 Ronco 6, Kaudler 8. 92.
Prodajo se rabljene potrebščine za prodajalno jestvin. Pojasnila v ulici Caserman št. 16. 995
Oglašiti se mladitena dva sobi z dvema postelji ma. Ulica San Francesco št. 38, I. nad, vrata 7. 994

Nikdar - do letos!
Vredn. skupa velikanske partije (2000) možkih in otroških oblek, znornem prodati obleke po nabavnih cenah.
Moderne moške obleke od K 14 naprej
» otroške » » » 8 »
» obličje » » » 3 »
otroke od 3-10 let » » 3 »
Velikanski izbor blaga za obleke po meri.
(Zadnji uzorci od K 32 naprej.)
Velik izbor delavskih oblek, hlače, spodnjih arajc in drugega perila.
Vse po najzmernejših cenah
Alla città di Trieste
Trst, ulica G. Carducci št. 40

Mirodilnica in dišavarnica JOSIP PETORIČ
Trst: Centralna V. Acquedotto 19, tel. 23-49
Podružnice: Via Lazzaretto vecchio št. 32, Via Ippoliti št. 4 in Via Monturiso (Bojan) 7. - Zaloga na delebe V. Lazzaretto vecchio 32
Medicinalne in tehnične lekarije. Specializeta dišav in mila. — Toiletne potrebščine za gospo, gobe (direktni uvoz) i. t. d.
+ Gumi +
Izključna zaloga gum, predmetov tovarno Gard Frères. Specializeta higijeničnih potrebštin. Dvanajst erica K 1.80, 2.20 in 2.40. (Proti pokljudatvi tudi v znakah — 80 st. poštom poštno prosto 3 uzorce. — Tajne pošiljave.

Ferdinand Gombáč
Trst, ulica Molin a vento (Rocal) 25
priporoča cenj. občinstvo svojo
trgovino jestvin :: in kolonijalnega : blaga
kakor tudi ŽGANJARNO.
Blago vedno sveže. — Postrežba na dom. — — — Cene zmerne in solidne.

IVAN : TORRESANI
TRST, ULICA GIULIA 32, TRST
Prodajalna, zalezalne in predmetov za domače rabo. Obrtni in poljski predmeti po zmernih cenah. ::

PODLISTEK

Vihar in tišina.
Prevel iz laščine M. C.

Nič ni odgovoril. Odprl je na pultu za note zvezek z nekimi vajami ter začel spremljati v opozorjenju, naj ponovim svojo lekcijo. Ali bila sem razdražena in sem slabo peča. Intonirala sem dve tri napačni noti. Popravljaj mi je. Sram mi je dušil jezik. Vrgla sem zvezek na instrument in pobegnili na drugo stran dvorane, kjer sem sela, zakrila svoj obraz v roki ter začela jokati. Učitelj je molčal za trenutek; ali občutila sem, da me opazuje. Je pogledov, ki jih čutimo naperjene va-se kakor električen lučni žarek.

iz Lucija di Lamermoor ter je zaključil ta mali koncert z arijo tenorja in ljubavnim duetom iz Jone. Vse to je bila glasba, ki je bila popolnoma zoperna njegovemu ukusu.

Ta, mojemu ukusu dovoljena koncesija je bila nemo opravičevanje, ki me je ganilo. Umela sem je in sem znala ceniti to nežnotčutje.

V tem hipu je izginila domneva o kolesju v prših mojega učitelja in razkrila sem toplo čustveno srce pod elegantno zimsko suknjo.

Nisem več jokala in nisem več mislila na ono ponizanje. Drug razvoj misli je zaposlil mojega duha.

Ali je to mlado srce poleg mene doslej ostalo mrzlo? Ali je bila ta potrata melodij, ki jih je resni Nemeč igral uro potem, ko jih je proklet, le enostaven čin nežne prizanesljivosti? Vendar sem, da-si nisem več jokala, ostala v tem položaju s skritim obrazom. Če se koga pušča na cedilo in gre kljubovalno jokat v kak kot, ni lahko obrisati si oči, se mirno povrniti in reči: Tu sem zopet, pri kraju sem, tudi če se mi boste v obraz smejali.

Učitelj je umel, da mi mora priti na pomoč, da pridem iz zadrege, v katero sem se bila sama spravila. Ustal je od glasovirja, se postavil pred-me in rekel: »Ali ste hudi?« Nisem vedela, kaj bi rekla in prišla sem za partijo, ne da bi odgovorila in privzdignila glavo. Ali glas njegov se mi je zdel manje grd. V tem trenutku je bilo čuti od daleč, v tihoti praznih razvodov — vse moje tovarišice so bile na vrtu v odpočitek — trkanje na vrata. Navadno je prihajala predstojnica, da prisostvuje pouk v glasbi in gotovo je ona tudi sedaj. S strahom sem začutila nepristojnost svojega položaja; tudi učitelj jo je občutil, kajti sklonil se je k meni in rekel: »Takoj bo predstojnica tu, dovolite, da začneva zopet z lekcijo!«

(Dalje)

„Tržaška posojilnica in hranilnica“
registrirana zadruga z omejenim poročtvom
TRST, Piazza della Caserma št. 2, I. nad.
(v lastni palači) vhod po glavnih stopnicah.
Posla -hranilnični račun 16.004. TELEFON št. 932.
Ima varnostne celice (safe deposit) za shranbo vrednotnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednot, popolnoma varne proti vlonu in požaru, urejeno po naj-vejšem načinu ter jo oddaja strankam v najem po nizkih cenah.
Stanje vlog nad 10 milijonov kron.
Uradne ure: od 9 do 12 popoldne in od 3 do 5 popoldne. — Izplačuje se vsak delavnik ob uradni urah.
HRANILNE VLOGE
sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obravnava po 4%
Večje stalne vloge in vloge na tek. račun po dogovoru.
Rentni davek plačuje zavod sam. — Vloga se lahko po eno krono. — ODDAJA DOMAČE NABIRALNIKE (HRANILNE PUSICE).
Dominik Tence
Trst, ulica Belvedere št. 47
priporoča cenj. občinstvo svoje trgovino jestvin in kolonij. blaga, katero je vedno sveže. — Postrežba na dom. — Vino in likerji v steklenicah. ::